

РЕПУБЛИКАНСКА ОЛИМПИАДА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Схема за оценяване на теста, 9. клас

№	Тестови задачи	Отговори	Оценяване
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста, като заградете в кръгче верния отговор.	А) ДА Б) НЕ В) НЕ Г) ДА Д) ДА	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки правилен отговор.
2.	Определете вида на текста и подчертайте верния отговор.	Г) Повествование и разсъждение	L/0/1 1 точка за верен отговор.
3.	Озаглавете текста.	Малкият родолюбец Момчето със стомната Глътка надежда Спасителят на върха (варианти)	L/0/1/2 2 точки, ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка, ако текстът е озаглавен по мястото на събитието.
4.	Коментирайте в 1 – 2 изречения следния израз от текста: „Великите победи се коват не само с куршуми, а и с капки човечност“.	Този израз разкрива, че истинският триумф в една битка не се постига единствено чрез силата на оръжието, а чрез духовната устойчивост и моралната подкрепа. Авторът подчертава, че жестокостта на войната се преодолява само когато е съпътствана от жестове на състрадание и саможертва, които осмислят победата. (варианти)	L/0/1 1 точка за адекватен коментар. L/0/1 1 точка за добре формулирано/-и изречение/-я. L/0/1 1 точка, ако няма правописни и пунктуационни грешки.
5.	Открийте в текста следните тропи. Запишете по един пример за всеки от тях в съответните редове.	Сравнение: пече като нажежена пещ, сухи като есенен лист, Вечерта падна над Шипка като тежък, сив покров. Метафора: земята ври и се тресе, градушката от олово, вграден в свободата ни, Очите му светеха. Олицетворение: Слънцето... е спряло над прохода; историята го запомни. Епитет: ожесточена битка, скалист връх, нажежена пещ, гъстите орди,	L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всеки правилно определен троп.

		крехка, малка фигура, скъпоценната течност, съдбовен ден. (варианти)	
6.	<p>А) Намерете в текста и запишете по един синоним на всяка от дадените думи:</p> <p>Б) Намерете в текста и запишете по един антоним на всяка от дадените думи:</p>	<p>А) отново - пак</p> <p>охранява - пази</p> <p>пластични - гъвкави</p> <p>хвана - грабна</p> <p>овраг - дере</p> <p>Б) бодрост - умора</p> <p>плитък - дълбок</p> <p>изчистено – изцапано</p> <p>издишване – вдишване</p> <p>звучен – глух, тих</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>по 1 точка за всеки правилно подбран синоним.</p> <p>L/0/1/2/3/4/5</p> <p>по 1 точка за всеки правилно подбран антоним.</p>
7.	Открийте в текста и запишете по един пример на следните глаголни времена:	<p>Сегашно време – се води, пече, е, стоят, се носи, се мете, се мярка, държи, стиска, помага, се катери, се подхлъзва, пази, се коват;</p> <p>Бъдеще време – ще убият, ще пази;</p> <p>Минало свършено време - викна, не отговори, стигна, наля, започна, се показва, изгря, отиде, подаде, отвори, пи, прошепна, грабна, тръгна, усетиха, започна да клони, падна, млъкнаха, намериха, не записа, запомни, остана, станаха, не се уплаши;</p> <p>Минало несвършено време - светеха, се хвърляше, свистяха, раздираха, се забиваха, прилягаше, пълзеше, ставаше, бягаше, не спираха, плющяха, се четеше, не чакаше, ставаше, намираха, виждаха, виеха, спеше, грееше, не знаеше;</p> <p>Минало неопределено време - е спряло, са се напукали;</p> <p>Минало предварително време – беше дошло, бяха подгизнали, беше гушноло;</p> <p>Бъдеще в миналото време – НЯМА</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7</p> <p>по 1 точка за всеки правилен пример.</p>

8.	<p>А) Попълнете празното място, като запишете числото и думата в скобите в правилната им граматична форма.</p> <p>Б) Попълнете празното място, като изберете подходящата форма на местоимението в скобите.</p> <p>В) Попълнете празното място, като членувате правилно думата в скобите.</p>	<p>А) двеста въстаници, пет коня, четири метра;</p> <p>Б) всекиго, никого;</p> <p>В) стола, Новият</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p> <p>L/0/1/2 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p> <p>L/0/1/2 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p>
9.	<p>Прочетете изречението и определете вида му, като изберете верния отговор от дадените в скобите. Посочете и от колко прости изречения се състои.</p>	<p>сложно съставно /</p> <p>5 изречения</p>	<p>L/0/1 1 точка за верен отговор.</p> <p>L0/1 1 точка за верен отговор.</p>
10.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p>	<p>Учителя<u>Т</u> каза, че вчерашния<u>Т</u> ден беше най-трудния<u>Т</u> за някого <u>О</u>т учениците, <u>коИ</u>то не си бяха <u>вк</u>ъщи и не учиха за въ<u>С</u>танието.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8/9/10 по 1 точка за всяка правилно поправена грешка.</p>
11.	<p>Свържете с помощта на стрелки всеки фразеологизъм с неговото значение:</p>	<p>Обирам си крушите – да избягам бързо;</p> <p>Хващам бика за рогата – действам решително;</p> <p>Плюя си на ръцете – захващам се за работа;</p> <p>Гоня вятъра – губя си времето;</p> <p>Кожата ми настръхва – изпитвам страх или вълнение;</p> <p>На куково лято – никога.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за верен отговор.</p>
12.	<p>Посочете автора и жанра на следните произведения:</p>	<p>“Моята молитва” – Христо Ботев; стихотворение;</p> <p>„Опълченците на Шипка“ – Иван Вазов; ода;</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за вярно посочен автор.</p> <p>L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за вярно</p>

		<p>„Да се завърнеш в бащината къща“ – Димчо Дебелянов; елегия;</p> <p>„Молдова“ – Георги Барбаров; стихотворение;</p> <p>„Кошута“ – Йордан Йовков; разказ;</p> <p>„Немили-недраги“ – Иван Вазов; повест.</p>	посочен жанр.
13.	Подчертайте героите, които са от произведенията на Елин Пелин.	Андрешко, Лазо, Пена, Дядо Матейко, Благолаж	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки верен отговор
14.	За всеки откъс запишете от кое произведение е и кой е неговият автор:	<p>„Опълченците на Шипка“ – Иван Вазов;</p> <p>„История славянобългарска“ – Паисий Хилендарски;</p> <p>„Българин да си остане“, „Моят род“ - Нико Стоянов.</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен отговор.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен отговор.</p>
15.	Попълнете празните места в текста с подходяща информация:	<p>Великден е най-светлият празник за християните и официално се чества в продължение на три дни. В празничната неделна утрин вярващите отиват в храма, за да осветят обредните козунаци и боядисаните яйца за здраве. Всички се поздравяват радостно с „Христос воскресе!“, на което се отговаря с вяра и надежда: „Воистина воскресе!“. Семействата се събират около трапезата, за да се чукат с яйца, като вярват, че притежателят на най-здравото ще бъде много щастлив през годината. Първото яйце винаги е червено, защото този цвят символизира Христовата кръв и е знак за чудотворното възкресение и новия живот.</p>	L/0/1/2/3/4/5/6/7 по 1 точка за верен отговор.

16.	<p>В кратък текст (6 – 7 изречения) изразете аргументирано мнението си по въпроса: „Кое прави човешките постъпки значими?“. Изложете три аргумента.</p>	<p>L/0/1/2 2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или като логичен извод). 1 точка, ако е проявена лична оценка или отношение, но е само като декларация. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент. L/0/1 1 точка за умението да аргументира. L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение. L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3. L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>
-----	--	--